

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ	
Αριθ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	1234
Ημερομηνία καταθέσεως	14.10.19

ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αθήνα, 14 Οκτωβρίου 2019

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ:

Υπουργό Υγείας

Υπουργό Προστασίας του Πολίτη

Θέμα : «Ψυχική υγεία παιδιών στους καταυλισμούς»

Κύριοι Υπουργοί,

Στην εφημερίδα Guardian δημοσιεύθηκε προσφάτως άρθρο της νευρολόγου και συγγραφέα, Δρ. Jules Montague, σύμφωνα με το οποίο στη Μόρια ενδεχομένως εκδηλώθηκε το πρώτο «σύνδρομο παραίτησης» σε παιδί.

Ως «σύνδρομο παραίτησης-Resignationsyndrome» ορίζεται μία κατάσταση πλήρους αποστασιοποίησης, που μπορεί να διαρκέσει για μήνες ή χρόνια και παρατηρείται συνήθως στο πλαίσιο ενός ισχυρού ψυχολογικού τραύματος. Τα παιδιά που πλήττονται από το εν λόγω σύνδρομο κλείνουν τα μάτια τους και σταματούν να μιλούν, να τρώνε, να πίνουν, να αντιδρούν σε φυσικά ερεθίσματα ή στον πόνο, ενώ οι μύες τους σταδιακά αποδυναμώνονται. Παιδιά, που ήταν απολύτως υγιή μερικές εβδομάδες πριν, πρέπει πλέον να φορούν πάνες και να σιτίζονται με εντερικό σωλήνα.

Σύμφωνα με ειδικούς, το «σύνδρομο παραίτησης» σχετίζεται με το περιβάλλον διαβίωσης, με τα περιστατικά βίας ή απειλών εναντίον ενός γονέα. Η βία καταστρέφει τη σχέση γονέα παιδιού καθώς το παιδί θεωρεί ότι οι γονείς του δεν μπορούν να το φροντίσουν και εγκαταλείπει κάθε ελπίδα.

Η εμπειρία άλλων χωρών στις οποίες το σύνδρομο παραίτησης πρωτοεκδηλώθηκε και μελετήθηκε, έχει δείξει ότι η θεραπεία σχετίζεται άμεσα με τις κοινωνικές συνθήκες. Όταν διασφαλιστεί ένα ασφαλές περιβάλλον, με σταθερό καθεστώς παραμονής

στην **οικογένεια**, η ελπίδα για μια καλύτερη ζωή ξαναγεννιέται και τα παιδιά θύματα του συνδρόμου ξυπνούν ξανά και σταδιακά επανέρχονται.

Στην Μόρια το περιστατικό που καταγράφεται στον Guardian αφορά ένα κοριτσάκι εννέα ετών, την Αϊσα. Το κοριτσάκι, σύμφωνα με την νευρολόγο Δρ. Montague, παραμένει σχεδόν ακίνητο σε ένα στρώμα στην κλινική. Εδώ και δύο εβδομάδες η Αϊσα δεν έχει ανοίξει τα μάτια της, δεν έχει μιλήσει και δεν έχει περποτήσει.

Όπως αναφέρει στο άρθρο της η Δρ. Montague, το πρόβλημα της Αϊσα «δεν προέκυψε αμέσως μετά από τον τραγικό θάνατο του εννιάχρονου αδερφού της, μπροστά στα μάτια της, από βόμβα που εξερράγη στο Αφγανιστάν. Δεν προέκυψε ούτε κατά τη διάρκεια των αλλεπάλληλων επώδυνων χειρουργείων στο δεξί της πόδι, όπου έχουν τοποθετηθεί μεταλλικές λάμες, ούτε κατά το βασανιστικό ταξίδι της μέσω θαλάσσης, στη Λέσβο, προκειμένου να ζητήσει άσυλο. Μέχρι την άφιξή της στο νησί, η Αϊσα εξακολουθούσε να μιλάει και να τρώει, όπως εξήγησε ο πατέρας του κοριτσιού στην αρθρογράφο. Η μικρούλα βυθίστηκε σε κατατονική κατάσταση, σύμφωνα πάντα με τον πατέρα, πριν από μερικές εβδομάδες, όταν ένας έφηβος μαχαιράθηκε θανάσιμα κοντά στη σκηνή τους, υπήρχε αίμα παντού και ακούγονταν σειρήνες. Όλοι φώναζαν. Άρχισε να ουρλιάζει. Ξαφνικά όμως σταμάτησε να μιλάει» είπε ο πατέρας του κοριτσιού.

Σύμφωνα με την Katrin Glatz Brubakk, παιδοψυχολόγο των Γιατρών Χωρίς Σύνορα και επικεφαλής των δράσεων για την ψυχική υγεία στη Λέσβο, τα παιδιά με ψυχικά τραύματα συμπεριφέρονται με δύο τρόπους στον καταυλισμό: Μερικά, όπως η Αϊσα, γίνονται εσωστρεφή και καταφεύγουν σε έναν κόσμο ακραίας απομόνωσης, ενώ άλλα εμφανίζουν βίαια, αυτοκαταστροφικά ξεσπάσματα, «δαγκώνοντας και γρατσουνίζοντας τον εαυτό τους, ή χτυπώντας το κεφάλι τους στον τοίχο μέχρι να ματώσει».

Το τελευταίο αυτό περιστατικό έρχεται να προστεθεί σε μια σειρά πολύ σοβαρών περιστατικών στην Μόρια, αλλά και σε άλλες δομές φιλοξενίας, που έχουν στοιχίσει την ζωή σε παιδιά ενώ σε άλλες περιπτώσεις έχουν προκληθεί άλλα πολύ σοβαρά περιστατικά βίας, σεξουαλικής κακοποίησης κλπ. Αναφέρουμε ενδεικτικά τα πολύ πρόσφατα δημοσιεύματα για περιστατικό σεξουαλικής κακοποίησης 6χρονου αγοριού από ενήλικα σε δομή φιλοξενίας στην περιοχή της Ομόνοιας.

Τα παραπάνω περιστατικά αναμφίβολα προσθέτουν έναν ακόμη κρίκο στην αλυσίδα ντροπής για τη διαβίωση των παιδιών αυτών στην χώρα μας.

Δεδομένου ότι η διαφύλαξη θεμελιωδών δικαιωμάτων και αγαθών, η διασφάλιση αξιοπρεπών συνθηκών διαβίωσης αλλά και η πρόληψη και αποτροπή περιστατικών κατά της ζωής και της σωματικής ακεραιότητας των αιτούντων άσυλο και κυρίως των παιδιών και των ευάλωτων ομάδων που διαβιούν σε δομές φιλοξενίας ενός Κράτους Δικαίου, είναι υποχρέωση της Πολιτείας

Δεδομένου ότι δεν επιτρέπεται οι ανωτέρω υποχρεώσεις να εξαντλούνται σε εφαρμογή εφήμερων προγραμμάτων ή να εκχωρούνται de facto σε Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις έστω και αν πολλές από αυτές δραστηριοποιούνται, με απaráμιλλο ζήλο και αντίξοες συνθήκες. Πόσο μάλλον όταν οι ίδιες οργανώσεις υποστηρίζουν ότι όλες οι ευπαθείς ομάδες και ιδιαίτερα τα παιδιά, πρέπει να μετακινηθούν σε κατάλληλες και ασφαλείς δομές στέγασης, στην ενδοχώρα,

Ερωτάσθε κύριοι Υπουργοί,

1. Γνωρίζουν οι υπηρεσίες σας την περίπτωση της Άισα; Σε ποιες ενέργειες έχετε προβεί ή προτίθεσθε να προβείτε για τη διασφάλιση της ψυχικής υγείας της ίδιας και της οικογένειάς της;
2. Ποια είναι τα ειδικά μέτρα που λαμβάνετε ή προτίθεσθε να λάβετε για την συνεχή παρακολούθηση και θωράκιση της ψυχικής υγείας των παιδιών που διαβιούν σε κέντρα Φύλαξης από φορείς δημόσιας ψυχικής υγείας;
3. Ποια ειδική μέριμνα έχει ληφθεί για την προστασία των παιδιών και των ευπαθών ομάδων από περιστατικά βίας αλλά και βελτίωσης των άθλιων συνθηκών διαβίωσης που επικρατούν σε κέντρα τύπου Μόριας;
4. Υπάρχει σχεδιασμός για τη μεταφορά οικογενειών με μικρά παιδιά σε άλλους χώρους φιλοξενίας, σε δομές στέγασης πιο ασφαλείς, στην ενδοχώρα, (πχ διαμερίσματα) με σκοπό την σταδιακή ένταξη των αιτούντων άσυλο στην ελληνική κοινωνία; Εάν ναι, ποιο είναι το πρόγραμμα στέγασης των ανθρώπων αυτών που προτίθεσθε να εφαρμόσετε και ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα;
5. Υπάρχει σχεδιασμός για την ένταξη αυτών των παιδιών σε σχολικές μονάδες;

Ο Ερωτών Βουλευτής

Γιώργος Καμίνης